

НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПОПУЛІЗМУ
(Рецензія на монографію Кіянки І. Б. Популізм
в історії та сучасності: ідеологічні течії, рухи
та політичні технології / Ірина Кіянка. – Львів : Простір, 2016. – 366 с.)

Бучин Микола

Національний університет “Львівська політехніка”

(стаття надійшла до редколегії – 19.12.2016 р., прийнята до друку – 26.12.2016 р.)

© Бучин М., 2016

Розглянуто проблеми популізму в контексті історичного та політичного розвитку систем та їхніх цінностей. Розкрито теоретичне розуміння популістських рухів та ідеологій. Всебічно досліджено питання популізму, починаючи від давніх до сучасних популістських демагогів. Показано історію народницького руху в Сполучених Штатах, популізм як варіант фашизму в Італії та Іспанії, популізм Румунії і його поширення в Центральній, Східній і Західній Європі. Чітко відображено дослідження поточного стану технології популізму як політичної боротьби. Наголошено, що монографічне дослідження є новим і важливим внеском у розвиток вітчизняної та зарубіжної політології.

Ключові слова: популізм, популістський рух, політична система, політичний процес, демократія.

NEW APPROACHES TO STUDY THE PROBLEM OF POPULISM

(Review of the monograph by Kiyanka I. M. Populism in history
and modernity: ideological currents, movements and political technology /
Iryna Kiyanka. – Lviv : Prostir, 2016. – 366 p.)

Mykola Buchyn

The author considers the problems of populism in the context of historical and political development of systems and their values. The research dwells on theoretical understanding of populist movements and ideologies. Populism issues ranging from ancient to contemporary populist demagogues is comprehensively shown. The history of the populist movement in the United States, populism as a variant of fascism in Italy and Spain, populism in Romania and its distribution in Central, Eastern and Western Europe are analysed. The book clearly reflects researches of the current state of technology populism as a political struggle. It is emphasised that monographic research is a new and important contribution into the development of national and foreign political science.

Key words: populism, populist movement, political system, political process, democracy.

У рецензованій монографії Ірини Кіянки “Популізм в історії та сучасності: ідеологічні течії, рухи та політичні технології”, обсягом 387 с., досліджено сучасну важливу й актуальну політологічну проблематику – феномен популізму та його ролі у сучасному політичному житті. У чотирьох розділах авторка аналізує популізм крізь призму таких понять, як ідеологія, рух та політична технологія. Цьому сприяє нинішня переоцінка суспільних цінностей, які утверджувались десятиліттями в контексті монопольного панування офіційної ідеології, яка логічно передбачає ретроспективну ревізію духовного шляху

втягнених в орбіту єдиного моністичного світогляду колишніх радянських народів.

Автор слушно доводить, що популізм є вдалою технологією та стратегією для проведення виборчих кампаній. Адже людям завжди подобаються прості і зрозумілі речі без зайвого навантаження. У подальшому ж свою роль відіграє людська логіка і домисли. Також Ірина Кіянка наголошує, що згодом популізм “підживлює” авторитарних лідерів. Це вдала комбінація для особистого самовираження і захисту власного Его. Тому популізм допомагає диктаторам тримати владу у своїх руках. Він як

панацея для розквіту “декоративної демократії” та ілюзорних громадянських прав. Авторка робить логічний висновок про те, що політична наука має справу з різними варіантами популізму, які детерміновані культурними, історичними, політичними особливостями багатьох країн світу.

Автор розглядає проблематику популізму в контексті історичного та політичного розвитку систем і їхніх цінностей, беручи до уваги теоретичне осмислення рухів та ідеологій. Це вдало ілюструється в роботі, адже комплексно показано проблематику популізму, починаючи від античних демагогів до сучасних популістів. Береться до уваги історія популістського руху в США. Заслуговує на увагу бачення популізму як варіанта фашизму в Італії, Іспанії, Румунії та його поширення в країнах Центрально-Східної та Західної Європи. Ірина Кіянки слушно акцентує увагу на тому, що й сьогодні важко знайти ефективну протидію популістським слоганам та діям.

У монографії чітко відображено аналіз сучасного стану популізму як технології політичної боротьби. Автор розглядає популізм крізь призму

діяльності політичних партій та урядів у посткомуністичних країнах, зокрема, на прикладі Білорусі та Російської Федерації. Логічним завершенням рецензованої монографії є дослідження популізму як атрибуту політичного життя сучасної України.

Можемо зробити висновок, що, враховуючи сучасні події в Європі та Україні, які показують актуальність та навіть зростання впливовості популістських гасел, монографія Ірини Кіянки продукує перспективність подальших наукових досліджень проблем популізму як атрибуту сучасного політичного життя. Констатуємо, що монографічне дослідження Кіянки І. Б. “Популізм в історії та сучасності: ідеологічні течії, рухи, та політичні технології” є комплексною завершеною працею та важливим внеском у розвиток вітчизняної і зарубіжної політичної науки. Робота має значну теоретичну і практичну цінність для аналізу та розуміння процесів, що відбуваються в сучасному політичному житті, і одночасно слугує подальшим поштовхом до удосконалення механізмів протидії популізму на загальнонаціональному та глобальному рівні.